

Avaluació de polítiques actives d'ocupació

Formació per l'Ocupació (FPO)

(convocatòria 2016/2017)

Publicació de l'informe d'avaluació:
https://serveiocupacio.gencat.cat/ca/soc/el-servei-public-ocupacio-de-catalunya_soc/Analisi_avaluacio/

Objectiu de la Formació per l'Ocupació (FPO)

Capacitació de la població activa al llarg de la vida, facilitant l'**accés i continuïtat en el mercat laboral**, afavorint la **participació activa en la vida social, cultural i econòmica**, i garantint la **competitivitat empresarial** del territori català

Abast, persones participants i dotació pressupostària

126.299 persones beneficiàries, de les quals, el **49,93%** es trobaven en situació d'atur. La xifra s'incrementa al 90% en els programes destinats a desocupats (CIFO, FOAP, AM, FCC i FI) i es redueix al 28% en el Consorci. A nivell de programes, la distribució de participants i pressupost és la següent:

Abast de l'avaluació*	Número de participants	Dotació pressupostària (en euros)	Dotació per persona participant (en euros)
Programes de formació sectorial i transversal del Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya	93.329**	33.424.799,61***	358,14
Formació d'Oferta en Àrees Prioritàries (FOAP)	26.457	57.405.460,64	2.169,76
Centres d'Innovació i Formació Ocupacional (CIFO)	2.596	3.031.581,53	1.167,78
Acord Marc de contractació del servei de formació per l'ocupació de la indústria de l'hostaleria i el turisme (AM)	1.789	4.320.938,15	2.415,28
Certificats de Professionalitat no finançats pel SOC	1.050	n/a	n/a
Formació amb Compromís de Contractació (FCC)	713	2.575.241,8	3.611,83
Forma i Insereix (F&I)	365	656.751,95	1.799,32
TOTAL	126.299	101.414.773,68	802,98

*S'han avaluat 6 programes de la FPO promoguda pel SOC i 1 pel Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya

**Es refereix al número de participants total (56.679 amb NIF únic). Per tant, hi ha persones que han realitzat una o més accions formatives

*** El Consorci és l'únic que disposa de dades executades

Metodologia de l'avaluació

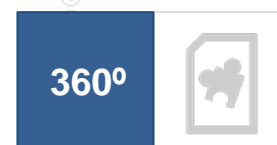
Ex-ante Ex-post

L'avaluació **ex post** mesura els resultats i impactes **després de l'execució del programa**

Qualitativa Quantitativa

Els mètodes quantitius inclouen l'**anàlisi de dades** i els qualitius **entrevistes, sessions de treball i enquestes** tant a participants com a docents i centres formadors

Holística Parcial

L'avaluació holística es centra en la fase de **disseny** del programa, fins a la seva **implementació, resultats i impacte**. Anàlisi contrafactual (Diff-in-diff) pels programes CIFO i FOAP

Avaluació de polítiques actives d'ocupació

Formació per l'Ocupació (FPO)

(convocatòria 2016/2017)

Perfil de la persona participant

Edat 41% entre 30 i 44 anys	Discapacitat 3% persones amb discapacitat
Nacionalitat 12,96% persones estrangeres	Estudis 43% amb estudis inferiors als secundaris

Impacte de la FPO

Inserció laboral

- Inserció acumulada** després d'un any del **66,40%*** (del 40,78% eliminant els contractes inferiors a 6 mesos). El **80%** de les persones que troben feina, ho ha fet en el **mateix sector on s'ha format**
*Dades excloent el Consorci (inserció del 45,36%) atès que el programa es destina principalment a persones ocupades
- Impacte a curt termini de la FPO.** Després dels 6 primers mesos, les persones que s'insereixen es redueixen en un **70%**
- Alta temporalitat i parcialitat** per sobre de les mitjanes de mercat
- La família formativa de **Serveis Socioculturals i a la Comunitat** (és la majoritària), presenta **els pitjors resultats d'inserció**. Millors taxes d'inserció en les accions sectorials (en comparació amb les transversals)

Millora de l'ocupabilitat en les persones ocupades

L'aspecte més positiu és l'adquisició de **nous coneixements aplicables al lloc de treball**, sobretot per a les persones no titulades. No obstant, no s'aprecien millores significatives en relació a increments salarials o promocions

Principals conclusions i recomanacions

Disseny de la FPO – Definició d'objectius i col·lectius destinataris

Oportunitat de millora en la definició d'objectius estratègics concrets i indicadors quantificables. El fet de no definir directrius clares des de l'inici implica que durant l'execució dels programes es perdi la visió de l'impacte real dels cursos sobre els participants

Recomanacions

- ✓ Delimitar els **objectius estratègics en relació a cada programa i a nivell global de la FPO** (e.x. amb quin percentatge es vol contribuir a la reducció de la desocupació o si la qualitat de la contractació esdevé un element clau)
- ✓ Definir la població diana en aquells **programes destinats a la població desocupada** per clarificar si aquesta és la població desocupada en general o si són col·lectius concrets
- ✓ Establir **indicadors o mètriques estratègiques SMART** que puguin **monitoritzar-se** per avaluar l'eficàcia, eficiència i impacte dels programes sobre la població diana

Disseny de la FPO– Adaptació de l'oferta formativa a les necessitats del mercat

La **identificació de necessitats** es realitza de forma **heterogènia** per cada programa, existint marge de millora en l'**adaptació de l'oferta formativa a la realitat territorial i a col·lectius específics**

Recomanacions

- ✓ **Centralitzar els esforços** dins del SOC per recollir la **informació rellevant procedent del mercat** per compartir-la després, amb les respectives unitats planificadores; tots els programes (a excepció del Consorci i Certificats de Professionalitat no finançats) tenen la mateixa població diana
- ✓ **Potenciar el rol de l'Observatori del mercat de treball** per evitar duplicitats

Principals conclusions i recomanacions

Disseny de la FPO – Sistema de pagament

El **sistema de pagament actual** basat en l'assistència hauria de transformar-se per garantir de manera més acurada que els **incentius** de les **entitats formadores** es troben **vinculats** a la **maximització** de la **qualitat** en l'execució dels cursos. L'estructura del sistema de pagament impacta en les proves de selecció i el grau d'heterogeneïtat de nivells a les aules

Recomanacions

✓ Estudiar la viabilitat d'**incloure en l'actual sistema de pagament aspectes que garanteixin** que les entitats es centren en **critèris de qualitat** i s'alineen amb els **resultats** esperats per a cada programa

✓ **Institucionalitzar** el procés de control de les proves de selecció, així com **implicar activament als docents** ja que són els que millor coneixen el contingut a impartir

Implementació de la FPO – Cobertura de les accions formatives

Espai de millora en relació a l'abast i **cobertura** de les **accions formatives** de la FPO, actualment limitades per l'**exigència** als **centres d'haver d'estar acreditats i registrats** dins del Registre de Centres del SOC. Seria interessant **fomentar**, encara més, l'**acreditació** i **participació** de nous centres

Recomanacions

✓ Dedicar **esforços i recursos a la comunicació dirigida a les entitats formadores** per fomentar que en participin de noves, incrementant així el ventall de possibilitats tant pel que fa al territori com a les especialitats

✓ Realitzar un **estudi de viabilitat de mecanismes alternatius enfocats a minimitzar la dependència territorial**, com ara la concertació amb centres de formació professional públics del territori o el foment d'aliances entre entitats de formació

Implementació de la FPO – Comunicació i notorietat dels programes

L'**estratègia de comunicació** es realitza a través de **canals diversos**, sense existir directrius comunes per a tots els programes. Oportunitat de millora en relació al **desenvolupament d'actuacions comunicatives més adaptades** a les **particularitats** de cada col·lectiu

Recomanacions

✓ **Potenciar la imatge de marca** del SOC i el Consorci, i valorar la implantació de la **figura de l'orientador especialitzat**

✓ Valorar **centralitzar els esforços comunicatius** des d'un únic departament per tots els programes (exceptuant el Consorci), creant una **estratègia segmentada per col·lectius** que exploti les oportunitats d'Internet i les xarxes socials

✓ Establir un sistema de **retorn del coneixement de les Oficines de treball** per contribuir a la millora contínua

Implementació de la FPO – Metodologia de millora contínua

En relació a la **metodologia de millora contínua** de la FPO s'observa espai per **perfeccionar** les mesures impulsades des de tots els programes, doncs l'**única eina generalitzada** a tota la FPO són els **qüestionaris de satisfacció**

Recomanacions

✓ Definir **nous mecanismes** que recullin l'opinió d'agents d'interès. Per exemple, establir un **sistema similar als GAPS del Consorci**, centrat en l'actualització de l'oferta formativa, **per la resta de programes** on la població diana és la desocupada

✓ Realitzar **avaluacions periòdiques**, incorporant avaluacions *ex ante*. Seria aconsellable disposar d'un manual tècnic operatiu d'avaluacions de programes que sistematitzi de manera clara tots els processos a seguir

Principals conclusions i recomanacions

Implementació de la FPO – Execució de les accions formatives

La **formació complementària**, les **pràctiques professionals** i la **durada i continguts dels Certificats de Professionalitat** són els **aspectes valorats menys positivament** pels participants, fet que denota la necessitat de **reenfocar-ne l'estructura**. Així mateix, s'observa una **varietat de proves d'avaluació** entre centres i **divergència d'opinions** en quant al seu nivell

Recomanacions

- ✓ Iniciar un període de reflexió amb el SEPE per **flexibilitzar el contingut de la formació complementària** per adaptar-la a la realitat de cada especialitat, així com ajustar la **durada i horari de les pràctiques** a la realitat dels cursos. També, per valorar els **continguts, durada i adaptació al mercat laboral dels Certificats de Professionalitat**
- ✓ Realitzar un **estudi en relació a la viabilitat de la centralització de les proves d'avaluació**. Per exemple, fer recaure la responsabilitat de les avaluacions en el Consorci i el SOC, ja sigui facilitant l'examen a les entitats o centralitzant-lo presencialment en oficines públiques

Eficàcia de la FPO – Satisfacció i motivació dins la FPO subvencionada i la no subvencionada

La **satisfacció** de les persones participants és significativament **superior en la FPO subvencionada**, mentre que la **probabilitat de finalitzar el curs com a apte és major en la FPO no subvencionada**

Recomanacions

- ✓ Valorar la possibilitat des del **SOC d'assumir un rol més actiu** en el desenvolupament de la FPO no subvencionada per aconseguir incrementar els nivells de satisfacció
- ✓ Avaluar la necessitat d'**indicar als participants de tota la FPO** el preu de les accions formatives que estan cursant ja que la motivació és major dins de la FPO no subvencionada

Eficiència de la FPO – Els costos executats, la qualitat de la formació i disponibilitat de dades

Importància de **progressar i enriquir les relacions existents i l'intercanvi d'informació entre els serveis de verificació i les unitats planificadores**. Per exemple, els informes elaborats pels primers no sempre s'ajusten a les necessitats de les segones (no inclouen aspectes qualitatius de la formació)

Recomanacions

- ✓ Establir una metodologia de **treball conjunta i canals de comunicació** fixes entre les unitats planificadores dels programes i els serveis de verificació per garantir l'intercanvi d'informació
- ✓ Definir l'àmbit de tasques de **seguiment qualitatiu de l'execució de la formació** com a funció a desenvolupar per part de la unitat planificadora
- ✓ Dimensionar les **càrregues de treball** dels serveis de verificació per assegurar que compleixen amb els **terminis establerts i que la informació arriba a temps**

Impacte de la FPO – Disponibilitat de dades sobre el benestar personal, físic i emocional dels participants i relacions amb altres Administracions

Necessitat d'**avançar més en el recull d'informació de qualitat sobre l'impacte social dels programes**, ja que, per una banda, les millores en el benestar personal, físic i emocional repercuteixen indirectament en l'ocupabilitat de les persones, i per l'altra, la FPO pretén afavorir la participació activa en la vida social, cultural i econòmica

Recomanacions

- ✓ Definir mecanismes per **recollir i tractar dades relacionades amb l'impacte social** i promoure la col·laboració amb **altres Administracions Públiques** per la **compartició de dades**